

[Kristen Amby.]

sætning med hensyn til formen for kontrol af en sådan betydning, at man ikke kan finde en afgørelse af spørgsmålet, når alle altså dog vil det samme mål? Efter hvad vi har hørt i dag, både af det ærede medlem hr. Aksel Larsen og andre, synes der heller ikke at være nogen forskel med hensyn til målet udtrykt i ord, og sådan er det også i De Forenede Nationer. Sådan vil naturligvis mange spørge, men man kunne heroverfor først og fremmest anføre, at hvis netop dette spørgsmål om kontrollens form ikke havde væsentlig betydning, hvorfor skulle så en meget stor majoritet — vist 40 mod 6 — bøje sig for en minoritets krav? Det har i hvert fald ikke noget med almindelig demokratisk praksis at gøre. Men hertil kommer — og det er det virkelig betydningsfulde i denne forbindelse —, at efter de oplysninger, atomenergikommissionen i sin rapport har forelagt, er sikkerhed mod brug af atomenergi til krigsformål så ganske afgjort afhængig af kontrollens form. Det, striden har stået om og stadigvæk står om, er netop kontrollens form.

I en lang og udførligt begrundet redegørelse — jeg nævnte før, hvor den stammer fra — kommer atomenergikommissionens overvældende flertal til det resultat, at produktion af atomenergi som sådan udgør nogle og halvfems pct. af produktionen af atomvåben. Det vil altså sige, at har man produceret atomenergi, er den yderligere tekniske proces, der skal til for herudfra at fremstille atomvåben, af relativt ringe betydning. Derfor må man, hvis man vil have sikkerhed for, at forbud mod produktion af atomvåben overholdes, tillige have kontrol på alle stadier med produktionen af atomenergi som sådan. Ja, det er hævdet, at den eneste virkelig effektive kontrol med misbrug må bestå i, at herredømmet både over atomenergifabrikker og over alle de råstoffer, som atomenergien kan fremstilles af, i virkeligheden bør være i hænderne på et internationalt organ, hvori selvfølgelig de afgørende magter har sæde. Det, der ligger bag denne tankegang, er, at denne nye energikilde er så farlig, at ingen hverken enkeltstat, enkeltperson eller virksomhed bør have tilladelse til at udnytte den, heller ikke til fredelige formål, fordi man så let kan misbruge produktionen til andre formål, uden i forbindelse med og kontrol af et internationalt organ.

Det var denne form for kontrol, ja, man kan vel sige dette ejerskab af alle atomenergiråstoffer af en overstatslig myndighed, som Rusland af al sin energi og med udenrigs-

ministeren Vishinskijs veltalenhed modsatte sig under De Forenede Nationers forhandlinger i Paris i 1948 og modsatte sig igen i 1949 i Lake Success.

Man har egentlig grund til at undres over, at netop en kommunistisk opbygget stat, hvilende på den ideologiske forudsætning, at produktionsmidlerne bør være almenhedens eje, så fanatisk har modsat sig, at denne fremtidens måske vigtigste energikilde blev socialiseret til fordel for den hele menneskehed. (*Aksel Larsen: Socialisering?*) Ja, netop. Når alle stater i verden igennem et selskab, hvori de alle er medlemmer, ejer disse råstofforekomster, ejer fabrikkerne, kontrollerer dem, er det en virkelig verdenssocialisering. Det er ganske ejendommeligt for tilstandene, at det har det ærede medlem åbenbart ikke opdaget. (*Aksel Larsen: Nej!*). Nej, åbenbart ikke.

Sovjets begrundelse af modstanden var klar nok. Man sagde, og det ærede medlem har sagt her, at man vil ikke i Amerikanernes klør. Amerikanerne — ja, 1 blandt 59 stater, som i denne forbindelse var fuldkommen ligestillede. Der er ikke nogen mekanisk majoritet. Det ærede medlem skal hele vejen igennem i sin dialektik for at få stillet det billede op, han havde før, at Amerika er det samme som De Forenede Nationers majoritet, at der er en ganske mekanisk majoritet, som stemmer, som Amerika vil det.

Det er rigtigt, at mange stater i de sidste år, deriblandt Danmark, til deres egen hæder har stemt sammen med De Forenede Stater i disse spørgsmål. Det var nemlig De Forenede Stater, der på det tidspunkt alene havde atomvåbnet, som var villig til at sige: vi overgiver det til den hele menneskehed, til samtlige de forenede nationers kontrol og herredømme — medens det var Sovjet, der modsatte sig det. Derfor er der ikke noget underligt, i at verdens frie stater i denne henseende stod sammen med De Forenede Stater. Men det er sandt for dyden ikke nogen mekanisk majoritet, man bare pillede ved for at få dem til at stemme. Sådan går det slet ikke til i FN; det ved de, der har været der, dog en hel del om.

Det må imidlertid efter min mening blive Ruslands egen sag, når de, der leder Ruslands politik, ikke har ment, at en sådan politik, en sådan fælles opgivelse af en del af alle staters absolutte suverænitet stemmer med de russiske nationale og imperiale interesser. Det skal jeg ikke sige imod; men det, der må undre en, og som man må gøre indsigelse imod, er, at tilsyneladende alle kommunister uden forskel, og deriblandt